

Europos agentūros duomenys apie įtraukujį ugdymą

Esminės įžvalgos ir išvados (2014 / 2016)

EUROPEAN AGENCY
for Special Needs and Inclusive Education

EUROPOS AGENTŪROS DUOMENYS APIE ĮTRAUKŪJĮ UGDYMĄ

**Esminės įžvalgos ir išvados
(2014 / 2016)**

Europos specialiojo ir inkliuzinio ugdymo plėtros agentūra

Europos specialiojo ir inkluzinio ugdymo plėtros agentūra (toliau – Agentūra) yra nepriklausoma ir savarankiška organizacija. Agentūrą bendrai finansuoja valstybių narių švietimo ministerijos ir Europos Komisija, teikdama dotaciją Europos Sąjungos (ES) „Erasmus+“ švietimo programos (2014–2020 m.) veiklai.

Bendrai finansuojama
pagal Europos Sąjungos
programą „Erasmus+“

Europos Komisijos pagalba rengiant šį leidinį nereiškia pritarimo turiniui, nes jis atspindi tik autorių požiūrį, todėl Komisija negali būti laikoma atsakinga už jokią leidinyje pateikiamos informacijos naudojimą.

Bet kurio asmens nuomonė, pateikta šiame dokumente, nebūtinai atitinka oficialiąją Agentūros, jos valstybių narių ar Komisijos nuomonę.

Redaktoriai: Amanda Watkins, Joacim Ramberg ir Andrés Lénárt

Dokumento ištraukomis naudotis galima tik aiškiai nurodžius šaltinį. Ši ataskaita turėtų būti įvardijama taip: Europos specialiojo ir inkluzinio ugdymo plėtros agentūra, 2018 m. *Europos agentūros duomenys apie įtraukujį ugdymą. Esminės įžvalgos ir išvados (2014 / 2016)*. (A. Watkins, J. Ramberg ir A. Lénárt, red.). Odensė, Danija

Siekiant užtikrinti didesnę prieinamumą, šis pranešimas pateikiamas 25 kalbomis ir elektronine forma Agentūros interneto svetainėje www.european-agency.org

Tai originalaus teksto anglų kalba vertimas. Jei kyla abejonių dėl informacijos vertimo tikslumo, žr. originalų tekstą anglų kalba.

ISBN: 978-87-7110-818-7 (elektroninis dokumentas)

© **European Agency for Special Needs and Inclusive Education 2018**

Sekretoriatas

Østre Stationsvej 33

DK-5000 Odense C Denmark

Tel. +45 64 41 00 20

secretariat@european-agency.org

Biuras Briuselyje

Rue Montoyer, 21

BE-1000 Brussels Belgium

Tel. +32 2 213 62 80

brussels.office@european-agency.org

www.european-agency.org

TURINYS

IŽANGA	5
ESMINĖS IŽVALGOS	7
PENKIOS TEISINGUMO PROBLEMOS	9
1. Kokia moksleivių dalis lanko bendrojo ugdymo mokyklą?	9
<i>Duomenų apie moksleivių galimybę mokytis drauge bendrojo ugdymo mokykloje tendencijos</i>	10
2. Kokia moksleivių dalis didžiąją savo laiko dalį praleidžia su bendraamžiais, bendrojo ugdymo mokyklų klasėse?	10
<i>Duomenų apie moksleivių prieigą prie įtraukiojo ugdymo tendencijos</i>	11
3. Kur mokosi moksleiviai, turintys oficialų SUP sprendimą?	11
<i>Moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, identifikavimo koeficientų duomenų tendencijos</i>	12
<i>Paskyrimas, palyginti su visa mokyklos populiacija (t. y. visais moksleiviais)</i>	12
<i>Duomenų apie moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, paskyrimo tendencijos, palyginti su visa mokyklos populiacija</i>	14
<i>Paskyrimo, palyginti su moksleiviais, turinčiais oficialų SUP sprendimą</i>	15
4. Kuo skiriasi berniukų ir mergaičių, turinčių oficialų SUP sprendimą, identifikavimo koeficientai ir paskyrimo rodikliai?	17
5. Kuo skiriasi moksleivių, turinčių ISCED 1 ir 2, identifikavimo koeficientai ir paskyrimo rodikliai?	18
BENDROJI INFORMACIJA APIE EASIE VEIKLĄ	22
Duomenų aprėptis.....	22
Svarbūs EASIE duomenų rinkimo veiklos aspektai	23
<i>Naudojamas oficialaus SUP sprendimo apibrėžimas</i>	23
<i>Naudojamas įtraukiosios aplinkos apibrėžimas</i>	24
EASIE duomenų analizės dėmesio centras	24
Aspektai, į kuriuos reikia atkreipti dėmesį	25
NAUDOTA LITERATŪRA	26
PRIEDAS: EASIE RODIKLIAI 2014 IR 2016 M.	28
1. Registracijos koeficientas bendrojo ugdymo mokyklose, paremtas mokykloje užregistruotų vaikų skaičiumi.....	28
2. Amžiaus imtys.....	28
3. Moksleiviai, turintys oficialų SUP sprendimą	28
<i>3a. Identifikavimo koeficientai</i>	28

<i>3b. Moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, paskyrimo pasiskirstymas, paremtas j mokyklą užsiregistravusių vaikų skaičiumi</i>	<i>28</i>
<i>3c. Paskyrimo pasiskirstymas, paremtas moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, skaičiumi.....</i>	<i>29</i>

IŽANGA

Daugiau kaip 20 metų Europos specialiojo ir inkliuzinio ugdymo plėtros agentūra (Agentūra) veikė kaip valstybių narių bendradarbiavimo organizacija, skirta įtraukiojo ugdymo politikos problemoms. Duomenų rinkimas yra integrali šio darbo dalis. Anksčiau ji daugiausia dėmesio skyrė specialiųjų ugdymo poreikių (SUP) turintiems moksleiviams, tačiau dabar ji plečia savo kompetencijas ir atsižvelgia į visus moksleivius įtraukiojo ugdymo sistemose.

Dabartinė [Europos agentūros duomenų apie įtraukijį ugdymą](#) (EASIE) veikla apima nacionalinių duomenų rinkimą, pristatymą ir analizavimą (Europos agentūra, datos nėra-a). Duomenys susieti su nustatytais rodikliais, kurie pateikia informacijos, susijusios su pagrindiniais įtraukiojo ugdymo politikos klausimais. Visi duomenys yra pateikti nacionalinio lygio [duomenų ekspertų](#) (Europos agentūra, datos nėra-b).

Prieinami duomenų rinkiniai apima 30 valstybių ir suteikia įžvalgų šiais klausimais:

- galimybė mokytis drauge bendrojo ugdymo mokykloje;
- prieiga prie įtraukiojo ugdymo;
- moksleivių, identifikuotų kaip turinčių oficialų SUP sprendimą, paskyrimas.

Jie apima paskirstymą pagal lytį ir [Tarptautinės standartinės švietimo klasifikacijos](#) (ISCED) lygį (UNESCO Statistikos institutas, 2011).

Be to, šios trumpos ataskaitos tikslas yra pabrėžti esmines naujas EASIE veiklos įžvalgas ir pagrindines išvadas. Šiuo metu prieinami du [EASIE duomenų rinkiniai](#) (Europos agentūra, datos nėra-c) ir [tarptautinės ataskaitos](#):

- 2014 m., pagal 2012–2013 mokslo metus (Europos agentūra, 2017)
- 2016 m., pagal 2014–2015 mokslo metus (Europos agentūra, 2018a)

Be šių ataskaitų, Agentūros sekretariatui pateikus prašymą, (secretariat@european-agency.org) prieinami visi duomenų rinkiniai „Excel“ formatu, kuriuos galima skaityti įvairiais būdais.

Šioje ataskaitoje nepateikiama išsami statistinė duomenų ataskaita ir nepateikiamos visos duomenų analizės formos, įmanomos naudojant duomenų rinkinį. Tikriausiai sakant, pateikiama visiems rūpima 2014 ir 2016 metų duomenų rinkinių „interpretacija“. Taip yra siekiant pabrėžti esmines skirtingų duomenų rinkinių įžvalgas ir kylančias išvadas, kurios yra svarbios Agentūros valstybių narių veiklai.

Kitoje dalyje pateikiama **10 esminių įžvalgų**, kylančių iš dabartinės 2014 ir 2016 metų EASIE veiklos.

Tolesnėje dalyje pristatomos **pagrindinės išvados, susijusios su penkiomis teisingumo problemomis**, kurioms tirti sukurta EASIE veikla. Kiekviena iš jų yra suformuota kaip pagrindinis klausimas, paremiantis teisingumo problemą.

Paskutinėje ataskaitos dalyje pateikiama [bendroji informacija apie visą EASIE veiklą](#).

Tikimės, kad naujos EASIE veiklos esminės įžvalgos ir pagrindinės išvados sudomins politikus vykdytojus, praktikus, tyrėjus ir kitus sistemos tarpininkus ir pasitarnaus bendroje jų veikloje, kuria siekiama sukurti labiau įtraukiančias ugdymo sistemas.

Cor J.W. Meijer

Europos specialiojo ir inkluzinio ugdymo plėtros agentūros direktorius

ESMINĖS ĮŽVALGOS

Peržvelgus 2014 ir 2016 metų duomenų rinkinius, galima nustatyti 10 esminių įžvalgų:

- 1** Bendrai prieinami duomenys palaiko kitų Agentūros veiklos sričių pareiškimą, kad įtraukusis ugdymas yra visų Agentūros valstybių narių politikos vizija. Visos valstybės suteikia įtraukiojo ugdymo galimybių kai kuriems moksleiviams, turintiems oficialų sprendimą dėl specialiųjų ugdymo poreikių (SUP). Tačiau paskyrimo galimybių ir dažnio tyrimas bei koeficientai rodo, kad kiek tai susiję su moksleiviais, turinčiais oficialų sprendimą dėl SUP, valstybės narės šią viziją įgyvendina skirtingais būdais ir skirtingu mastu.
- 2** Ieškodami valstybių „oficialaus sprendimo dėl SUP“ apibrėžimo, žr. [bendrają informaciją apie valstybę](#) (Europos agentūra, datos nėra-c), visos valstybės nustato skirtingas moksleivių, turinčių SUP, grupes. Moksleiviai, turintys oficialų sprendimą dėl SUP, apima negalią turinčius moksleivius, kaip apibrėžta *Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių konvencijoje* (Jungtinių Tautų Organizacija (JTO), 2006), tačiau ir kartu ir kitas moksleivių grupes, turinčias specialių / papildomų ugdymo poreikių, kuriems reikalinga papildoma pagalba ir ištekliai. Tai yra viena iš pagrindinių priežasčių, kodėl valstybių duomenyse egzistuoja tiek daug skirtumų ir kodėl valstybių palyginimas yra sudėtingas, o kai kuriais aspektais gali būti ir neįmanomas.
- 3** Moksleivių, turinčių „oficialų SUP sprendimą“, identifikavimo koeficientai ryškiai skiriasi, lyginant visas valstybes. Šie duomenys atspindi valstybių teisinės bazės ir moksleivių su SUP identifikavimo politikų skirtumai, kaip nurodyta ir aptarta kitose Agentūros veiklos srityse.
- 4** Nė viena iš valstybių neturi visiškai įtraukiosios ugdymo sistemos, kur 100 % moksleivių lanko pamokas bendrojo ugdymo mokyklose ir bent 80 % savo laiko mokosi kartu su bendraamžiais, pagal EASIE paskyrimo gaires. Visose šalyse naudojamos skirtingos atskirų specialistų aprūpinimo formos: mokyklos, klasės ir (arba) vienetai bei skirtingos nemokyklinio ugdymo formos (pvz., mokymasis namuose arba aprūpinimas, kurį palaiko kiti sektoriai). Įtraukiojo paskyrimo dažnis valstybėse yra maždaug nuo 92 % iki 99,5 %. Šiais duomenimis siekiama parodyti, kaip arti visiškai įtraukiosios sistemos yra valstybės.

- 5** Visose valstybėse atskiro, ne bendrojo aprūpinimo (atskiros specialiosios mokyklos, klasės, vienetai ir neformaliojo ugdymo programose) paskyrimo koeficientai skiriasi. Šie duomenys atspindi valstybių teisinės bazės ir ugdymo pagalbos bei aprūpinimo politikų skirtumai, kaip aptarta ir nurodyta kitose Agentūros veiklos srityse.
- 6** Visos valstybėse maždaug dukart daugiau berniukų nei mergaičių yra identifikuojami kaip turintys specialiųjų ugdymo poreikių, kuriems reikalingas oficialus SUP sprendimas. Šį 2:1 santykį atspindi berniukų ir mergaičių paskyrimo koeficientas skirtingose aplinkose, kuris yra pastebimas daugelyje šalių.
- 7** Visos valstybėse egzistuoja labai aiškus modelis, susijęs su lyčių pasiskirstymu. Tačiau, kalbant apie ISCED lygių pasiskirstymą, egzistuoja visiška priešingybė: tik pažvelgus nėra aiškiai išskiriamų modelių. Egzistuoja žymūs svyravimai tarp valstybių, kalbant apie moksleivių, patenkančių į du ISCED lygius, dalį. Tai nurodo, kad moksleivius, kuriems reikalingas oficialus sprendimas, valstybės identifikuoja skirtingais būdais ir skirtingais jų mokymosi etapais.
- 8** Moksleivių, kurie dėl įvairių priežasčių ir įvairiomis aplinkybėmis nesimoko mokykloje (t. y. jie formaliai yra užsiregistravę ugdymo sistemoje, tačiau nelanko mokyklos, arba jie nėra užsiregistravę ugdymo sistemoje), situacija beveik visose valstybėse yra neaiški. Tam reikalingas tolesnis tyrimas, kadangi daugumos valstybių duomenys dažnai yra riboti arba jų nėra.
- 9** Visų valstybių pateikti tendencijų duomenys nerodo bendro vidutinio moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, identifikavimo koeficientų pokyčio. Tačiau kai kuriose atskirose šalyse aiškiai padidėjo moksleivių, turinčių oficialų SEN sprendimą, dalis.
- 10** Visų valstybių pateikti tendencijų duomenys taip pat rodo, kad vidutiniškai egzistuoja nedidelis moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, dalies sumažėjimas atskirose ugdymo aplinkose (specialiose klasėse ir mokyklose).

PENKIOS TEISINGUMO PROBLEMOS

Šioje dalyje pristatomos pagrindinės 2014 ir 2016 metų išvados, susijusios su **penkiomis teisingumo problemomis**, kurioms tirti sukurta EASIE veikla. Šios teisingumo problemos yra:

1. Galimybė mokytis drauge bendrojo ugdymo mokykloje.
2. Prieiga prie įtraukiojo ugdymo.
3. Moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, paskyrimas.
4. Duomenų apie moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, paskyrimą, suskirstymas pagal lytį.
5. Duomenų apie moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, paskyrimą, suskirstymas pagal ISCED lygį.

Kiekviena iš šių problemų yra suformuota kaip pagrindinis klausimas, paremiantis teisingumo problemą. Tuomet dalis yra struktūriškai apibrėžiama pagal duomenų analizės rodiklius, kuriais bandomas atsakyti į klausimą. Kiekvienoje dalyje aptariamais rodikliams taikoma tokia pati numeracija kaip ir rodikliams, esantiems 2014 ir 2016 metų [tarptvalstybinėse ataskaitose](#) (Europos agentūra, 2017; 2018a).

Daugiau informacijos apie bet kokį duotą rodiklį ieškokite tarptvalstybinėse ataskaitose. Jose paaiškinamas kiekvienas rodiklis, naudojamas jo apskaičiavimo metodas, įtrauktos valstybės ir rodiklio išdava. Juose yra diagramų ir lentelių, kuriose pateikiami visi galimi kiekvieno rodiklio valstybės duomenys.

Septyniems rodikliams, kurių dėmesio centre yra visa mokyklų populiacija, pateikiamos išvados, susijusios su duomenų tendencijomis. Šiose išvadose atsižvelgiama į skirtumus tarp bendrųjų vidurkių (procentinių dalių) 2014 ir 2016 metų duomenyse. Tendencijų duomenys pateikiami kaip procentinis taškas, nurodantis padidėjimą arba sumažėjimą tarp dviejų duomenų rinkinių. Svarbu atkreipti dėmesį, kad šie tendencijų duomenys paremti tik tomis šalimis, kurios turi 2014 ir 2016 metų duomenų.

Išvados, susijusios su pagrindiniais klausimais ir problemomis, visiems rodikliams pateikiamos teksto langeliuose.

1. Kokia moksleivių dalis lanko bendrojo ugdymo mokyklą?

Ši problema yra nukreipta į moksleivių galimybę mokytis drauge bendrojo ugdymo mokykloje.

Rodiklis 1.1 atsižvelgia į registracijos koeficientus **bendrojo ugdymo mokyklose** – tai yra moksleivių, užsiregistravusių visose bendrojo lavinimo aplinkose, apskaičiuotą procentinę dalį, lyginant su moksleivių, užsiregistravusių visose ugdymo aplinkose, skaičiumi.

Pateikti duomenys nukreipti į moksleivius, kurie dalyvauja arba nedalyvauja bendrojo ugdymo aplinkose.

Daugelyje valstybių registracija bendrojo ugdymo mokykloje nurodo paskyrimą į bendrojo ugdymo klasę arba atskirą specialią klasę bendrojo ugdymo mokykloje. Moksleiviai, kurie nėra bendrojo ugdymo aplinkose, mokosi visiškai atskirose specialiosiose mokyklose, jiems taikomas neformalus ugdymas, kurį valdo sveikatos priežiūros arba socialinės tarnybos, ir pan., arba jie mokosi ne mokykloje.

2014 metų duomenys yra prieinami iš 28 valstybių. 28 valstybių registracijos koeficientas bendrojo ugdymo sistemoje siekia 93,44–99,88 %; bendrasis 28 valstybių vidurkis yra 97,36 %.

2016 metų duomenys yra prieinami iš 29 valstybių. 29 valstybių registracijos koeficientas bendrojo ugdymo sistemoje siekia 92,02–99,97 %; bendrasis 29 valstybių vidurkis yra 98,64 %.

Prieinami duomenys rodo, kad visose valstybėse didžioji moksleivių dalis mokosi bendrojo ugdymo mokyklose, tačiau ne visi moksleiviai lanko bendrojo ugdymo mokyklas.

Jokia valstybė nepasižymi šimtaprocentine registracija bendrojo ugdymo mokyklose.

Duomenų apie moksleivių galimybę mokytis drauge bendrojo ugdymo mokykloje tendencijos

2014 ir 2016 metų duomenys yra prieinami iš 25 valstybių. 25 valstybėse pastebėtas vidutinis registracijos koeficiento bendrojo ugdymo mokyklose tarp 2014 ir 2016 metų padidėjimas, siekiantis šiek tiek daugiau nei 1 procentinį tašką.

Duomenys nurodo, kad bendrasis registracijos koeficientas bendrojo ugdymo mokyklose buvo šiek tiek daugiau nei 1 procentiniu tašku didesnis 2016 metais, palyginti su 2014 metais.

2. Kokia moksleivių dalis didžiąją savo laiko dalį praleidžia su bendraamžiais, bendrojo ugdymo mokyklų klasėse?

Ši problema yra nukreipta į visų moksleivių prieigą prie įtraukiojo ugdymo.

Rodiklis 1.2 atkreipia dėmesį į registracijos koeficientą **įtraukiajame** ugdyme – t. y. moksleivių, kurie, nustatyta, bent 80 % savo laiko praleidžia bendrojo ugdymo mokyklos klasėje su bendraamžiais, procentinę dalį, apskaičiuotą lyginant su moksleivių, besimokančių visose ugdymo aplinkose, skaičiumi.

Duomenys nurodo moksleivius, kurie dalyvauja arba nedalyvauja įtraukiajame ugdyme, pagal EASIE 80 % laiko paskyrimo gaires.

Daugumoje šalių registracija įtraukiojo ugdymo programoje nurodo paskyrimą į bendrojo ugdymo klasę pagal 80 % laiko paskyrimo gaires arba įvairius šių gairių įgaliojimus

(norėdami gauti daugiau informacijos, žr. naudojamą [įtraukiosios aplinkos](#) apibrėžimą, esantį dalyje „Svarbūs EASIE duomenų rinkimo veiklos aspektai“).

Moksleiviai, kurie nėra įtraukiojo ugdymo aplinkose, mokosi bendrojo ugdymo mokyklų atskirose klasėse, visiškai atskirose specialiosiose mokyklose, jiems taikomas neformalus ugdymas, kurį valdo sveikatos priežiūros arba socialinės tarnybos, ir pan., arba jie mokosi ne mokykloje.

2014 metų duomenys yra prieinami iš 26 valstybių. Įtraukiojo ugdymo registracijos koeficientai siekia nuo 93,47 % iki 99,88 %; bendrasis 26 šalių vidurkis siekia 97,54 %.

2016 metų duomenys yra prieinami iš 28 valstybių. Įtraukiojo ugdymo registracijos koeficientai siekia nuo 92,02 % iki 99,97 %; bendrasis 28 šalių vidurkis siekia 98,19 %.

Turimi duomenys nurodo, kad nė vienoje iš dalyvaujančių valstybių registracija įtraukiojoje aplinkoje nesiekia 100 %. Visose valstybėse naudojamas tam tikras visiškai atskiras specialistų aprūpinimas (atskiros mokyklos ir vienetai) ir atskiros klasės bendrojo ugdymo mokyklose.

Duomenų apie moksleivių prieigą prie įtraukiojo ugdymo tendencijos

2014 ir 2016 metų duomenys yra prieinami iš 23 valstybių. 23 valstybėse pastebėtas nedidelis vidutinis (0,14 procentinio punkto) registracijos įtraukiamame ugdyme padidėjimas.

Duomenys nurodo, kad tarp 2014 ir 2016 metų egzistavo bendrasis nedidelis moksleivių, kurie didžiąją savo laiko dalį praleidžia su bendraamžiais, bendrojo ugdymo klasėse, dalies padidėjimas.

3. Kur mokosi moksleiviai, turintys oficialų SUP sprendimą?

Šioje problemoje susitelkiama į tai, kur didžiąją savo laiko dalį (80 % ar daugiau) mokosi moksleiviai, turintys oficialų SUP sprendimą.

Tačiau pagrindinis to pirmtakas yra moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, **identifikavimo koeficientų** tyrimas. Į tai dėmesį atkreipia rodiklis 3a.1, susitelkiantis į moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinę dalį, paremtą į mokyklą užregistruotų moksleivių skaičiumi.

2014 metų duomenys yra prieinami iš 30 valstybių. Identifikavimo koeficientai siekia nuo 1,11 % iki 17,47 %. Šalių vidurkis yra 4,53 %.

2016 metų duomenys yra prieinami iš 30 valstybių. Identifikavimo koeficientai siekia nuo 1,06 % iki 20,50 %. Šalių vidurkis yra 4,44 %.

Egzistuoja pastebimi moksleivių, identifikuotų kaip turinčių specialiųjų ugdymo poreikių (įskaitant negalią), kuriems reikalinga tam tikra papildoma aprūpinimo forma, skaičių ir koeficientų skirtumai. Tai atsispindi valstybių bendrojo ir specialiojo ugdymo politikų ir praktikų skirtumuose.

Identifikavimo koeficientų skirtumus dažnai galima paaiškinti įvertinimo procedūrų ir finansavimo mechanizmų skirtumais, o ne faktiniu skirtingų SUP ar negalios formų, kurioms reikalingas oficialus SUP sprendimas, paplitimu.

Moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, identifikavimo koeficientų duomenų tendencijos

2014 ir 2016 metų duomenys yra prieinami iš 29 valstybių. 29 valstybėse vidutinė moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, dalis buvo maždaug tokia pati (0,04 procentinio punkto skirtumas) 2014 ir 2016 metais.

Duomenys nurodo, kad visose valstybėse nebuvo bendrojo moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, identifikavimo koeficiento pokyčių, tačiau kai kuriose atskirose valstybėse užfiksuota pastebimų pakitimų.

Moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, paskyrimo pasiskirstymą galima tirti dviem būdais:

1. paskyrimas, palyginti su visa mokyklos populiacija (t. y. visais moksleiviais);
2. paskyrimas, palyginti su moksleiviais, turinčiais oficialų SUP sprendimą.

Kiekviena iš šių galimybių atskirai apsvaustoma toliau.

Paskyrimas, palyginti su visa mokyklos populiacija (t. y. visais moksleiviais)

Rodiklis 3b.1 susitelkia į moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinę dalį įtraukiamame ugdyme, paremtą į mokyklą užregistruotų moksleivių skaičiumi.

2014 metų duomenys yra prieinami iš 28 valstybių. Moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinė dalis įtraukiojoje aplinkoje siekia nuo 0,14 % iki 16,02 %; bendrasis 28 šalių vidurkis siekia 2,36 %.

2016 metų duomenys yra prieinami iš 28 valstybių. Moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinė dalis įtraukiojoje aplinkoje siekia nuo 0,12 % iki 19,05 %; bendrasis 28 šalių vidurkis siekia 2,73 %.

Kai į šiuose duomenis žvelgiama juos lyginant su moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentine dalimi pagal mokyklose užregistruotų moksleivių skaičių, galima pastebėti, kad dauguma valstybių, kuriose SUP identifikavimo koeficientai didžiausi, dauguma šių moksleivių mokosi įtraukioje aplinkoje.

Rodiklis 3b.2 susitelkia į moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinę dalį specialiosiose klasėse, paremtą į mokyklą užregistruotų moksleivių skaičiumi.

2014 metų duomenys yra prieinami iš 24 valstybių. Paskyrimo intervalas yra nuo 0,09 % iki 3,64 %. Iš viso vidutiniškai 0,56 % moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, mokosi bendrojo ugdymo mokyklų specialiosiose klasėse.

2016 metų duomenys yra prieinami iš 24 šalių. Paskyrimo intervalas yra nuo 0,07 % iki 3,70 %. Iš viso vidutiniškai 0,53 % moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, mokosi bendrojo ugdymo mokyklų specialiosiose klasėse.

Visose valstybėse moksleiviams yra galimybė užsiregistruoti į bendrojo ugdymo mokyklą, tačiau didžiąją savo laiko dalį jie gali praleisti ne su savo bendraamžiais.

Svarbu atkreipti dėmesį, kad apie šį aspektą gali būti nepranešama. Daugelis valstybių nurodo, kad sudėtinga pateikti duomenis apie moksleivius, kurie mokosi bendrojo ugdymo mokyklų atskirose klasėse. Daugumoje duomenis pateikiančių valstybių lengviau prieiti prie duomenų apie specialiąsias mokyklas.

Rodiklis 3b.3 susitelkia į moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinę dalį specialiosiose mokyklose, paremtą į mokyklą užregistruotų moksleivių skaičiumi.

2014 metų duomenys yra prieinami iš 30 valstybių. Paskyrimo intervalas yra nuo 0,09 % iki 7,06 %. Iš viso vidutiniškai 1,82 % moksleivių mokosi atskirose specialiosiose mokyklose.

2016 metų duomenys yra prieinami iš 30 valstybių. Paskyrimo intervalas yra nuo 0,03 % iki 7,98 %. Iš viso vidutiniškai 1,54 % moksleivių mokosi atskirose specialiosiose mokyklose.

Visose valstybėse moksleiviams yra galimybė užsiregistruoti į atskiras specialiąsias mokyklas, kur didžiąją savo laiko dalį jie leidžia ne su savo bendraamžiais.

Platus paskyrimo specialiosiose mokyklose koeficientų intervalas rodo, kad skirtingose valstybėse naudojamos labai skirtingos moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, paskyrimo procedūros ir struktūros.

Rodiklis 3b.4 susitelkia į moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinę dalį neformaliojo ugdymo aplinkose, paremtą į mokyklą užregistruotų moksleivių skaičiumi. Tik

keturios valstybės galėtų pateikti šiam rodikliui reikalingus duomenis. Todėl negaunama jokių aiškių išvadų ir šie duomenys čia nesvarstomi. (Šios ataskaitos dalis „[Aspektai, į kuriuos reikia atkreipti dėmesį](#)“ nurodo neprieinamų duomenų problemą.)

Rodiklis 3b.5 susitelkia į moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinę dalį visiškai atskirose ugdymo aplinkose (t. y. specialiosiose mokyklose ir klasėse), paremtą į mokyklą užregistruotų moksleivių skaičiumi.

2014 metų duomenys yra prieinami iš 24 valstybių. Paskyrimas visiškai atskirose aplinkose siekia nuo 0,36 % iki 6,28 %, o bendras 24 šalių vidurkis yra 1,67 %.

2016 metų duomenys yra prieinami iš 24 šalių. Paskyrimas visiškai atskirose aplinkose siekia nuo 0,55 % iki 5,88 %, o bendras 24 šalių vidurkis yra 1,62 %.

Visose valstybėse kai kuriems moksleiviams, ypač turintiems sudėtingų ir rimtų specialiųjų poreikių ir (arba) negalių, atskiras specialistų aprūpinimas tebėra teisę į ugdymą, nors ir ne į įtraukijį ugdymą, užtikrinantis ugdymo paskyrimas.

Duomenų apie moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, paskyrimo tendencijos, palyginti su visa mokyklos populiacija

Rodiklio 3b.1 duomenys iš 2014 ir 2016 metų yra prieinami iš 25 valstybių. 25 valstybėse pastebėtas nedidelis vidutinis (0,27 procentinio punkto) moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinės dalies padidėjimas įtraukiojoje aplinkoje tarp 2014 ir 2016 metų.

Duomenys nurodo, kad egzistavo bendrasis nedidelis vidutinis moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, besimokančių įtraukiojoje aplinkoje, padidėjimas.

Rodiklio 3b.2 duomenys iš 2014 ir 2016 metų yra prieinami iš 23 valstybių. 23 valstybėse vidutinė moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, dalis specialiosiose klasėse tarp 2014 ir 2016 metų beveik nepasikeitė (0,04 procentinio punkto sumažėjimas).

Duomenys nurodo, kad moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, kurie mokosi specialiose klasėse, dalis beveik nepakito.

Rodiklio 3b.3 duomenys iš 2014 ir 2016 metų yra prieinami iš 28 valstybių. 28 valstybėse vidutinė moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, dalis specialiosiose mokyklose 2014 ir 2016 metais buvo maždaug tokia pati (0,06 procentinio punkto sumažėjimas).

Duomenys nurodo, kad moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, kurie mokosi specialiosiose mokyklose, dalis beveik nepakito.

Rodiklio 3b.5 duomenys iš 2014 ir 2016 metų yra prieinami iš 23 valstybių. 23 valstybėse pastebėtas nedidelis (0,05 procentinio punkto) moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinės dalies sumažėjimas visiškai atskirose ugdymo aplinkose tarp 2014 ir 2016 metų.

Duomenys nurodo, kad buvo nedidelis moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, dalies sumažėjimas visiškai atskirose ugdymo aplinkose.

Paskyrimo, palyginti su moksleiviais, turinčiais oficialų SUP sprendimą

Rodiklis 3c.1 susitelkia į moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinę dalį įtraukiamame ugdyme, paremtą moksleivių su SUP skaičiumi.

2014 duomenys prieinami iš 28 valstybių, jų intervalas yra nuo 3,46 % iki 98,18 %, o bendras vidurkis – 52,68 %.

2016 duomenys prieinami iš 28 valstybių, jų intervalas yra nuo 4,98 % iki 99,21 %, o bendras vidurkis – 60,56 %.

Moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, paskyrimo įtraukiamame ugdyme intervalas yra gana didelis. Tai vėlgi nurodo, kad valstybės imasi labai skirtingų būdų suteikti išsilavinimą moksleiviams, turintiems SUP.

Visose valstybėse daugiau kaip pusė visų moksleivių, turinčių SUP, daugiau kaip 80 % laiko talpinami įtraukiojoje aplinkoje, t. y. bendrojo ugdymo klasėse.

Rodiklis 3c.2 susitelkia į moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinę dalį specialiosiose klasėse, paremtą moksleivių su SUP skaičiumi.

2014 metų duomenys prieinami iš 24 valstybių, jų intervalas yra nuo 1,89 % iki 59,69 %, o bendras vidurkis – 13,16 %.

2016 metų duomenys prieinami iš 24 valstybių, jų intervalas yra nuo 2,15 % iki 55,34 %, o bendras vidurkis – 11,91 %.

Panašu, kad labai skiriasi tai, koku mastu valstybėse specialios klasės naudojamos kaip paskyrimo galimybė moksleiviams su SUP.

Palyginti su kitomis paskyrimo formomis (pvz., įtraukioju ugdymu arba specialiosiomis mokyklomis), ši paskyrimo forma nėra labai paplitusi. Tačiau, kaip jau minėta anksčiau, apie šiuos duomenis gali nebūti pranešama, kadangi daugelis valstybių nurodo, kad joms sudėtinga šiam rodikliui pateikti patikimus duomenis.

Rodiklis 3c.3 susitelkia į moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinę dalį specialiosiose mokyklose, paremtą moksleivių su SUP skaičiumi.

2014 metų duomenys prieinami iš 30 valstybių, jų intervalas yra nuo 1,74 % iki 95,73 %, o bendras vidurkis – 40,04 %.

2016 metų duomenys prieinami iš 30 valstybių, jų intervalas yra nuo 0,79 % iki 100,00 %, o bendras vidurkis – 34,76 %.

Valstybės nurodo, kad su šiuo rodikliu susiję duomenys apie moksleivius su SUP yra patikimiausi. Be to, jie prieinami iš visų valstybių, dalyvaujančių duomenų rinkimo pratimuose.

Egzistuoja daug metodų, kuriais remiantis naudojama ši paskyrimo galimybė – nuo mažiau kaip 1 % iki beveik 100 % moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, kurie mokosi specialiosiose mokyklose. Kaip jau minėta, tai parodo, kad valstybėse naudojami įvairūs politikos ir aprūpinimo metodai.

Rodiklis 3c.4 susitelkia į moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinę dalį neformaliojo ugdymo aplinkose, paremtą moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, skaičiumi. Tik keturios valstybės galėtų pateikti šiam rodikliui reikalingus duomenis. Todėl negaunama jokių aiškių išvadų ir šie duomenys čia nesvarstomi. Šios ataskaitos dalyje „[Aspektai, į kuriuos reikia atkreipti dėmesį](#)“ aptariama neprieinamų duomenų problema.

Rodiklis 3c.5 susitelkia į moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinę dalį visiškai atskirose ugdymo aplinkose (t. y. specialiosiose mokyklose ir klasėse), paremtą moksleivių su SUP skaičiumi.

2014 metų duomenys prieinami iš 24 valstybių, jų intervalas yra nuo 7,11 % iki 100 %, o bendras vidurkis – 39,05 %.

2016 metų duomenys prieinami iš 24 valstybių, jų intervalas yra nuo 7,10 % iki 100 %¹, o bendras vidurkis – 36,56 %.

Atskirų ugdymo paskyrimų intervalas šalyse ryškiai skiriasi. Nepaisant to, visose valstybėse, pateikusiose duomenis, yra moksleivių, kurių teisė į įtraukimą į ugdymą kartu su jų bendraamžiais nėra užtikrinama.

Dalyvavusiose valstybėse beveik 40 % moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, mokosi atskiroje, neįtraukiojoje aplinkoje.

¹ 2014 ir 2016 metų duomenų rinkiniuose vienos į šį rodiklį įtrauktos šalies duomenys, kurie siekia 100 %, turi būti vertinami kaip kraštutiniai. Taip yra todėl, kad duomenys apie moksleivius, turinčius oficialų SUP sprendimą, prieinami tik iš specialiųjų klasių ir specialiųjų mokyklų, o ne iš kokios nors įtraukiosios aplinkos.

4. Kuo skiriasi berniukų ir mergaičių, turinčių oficialų SUP sprendimą, identifikavimo koeficientai ir paskyrimo rodikliai?

Surinkus duomenis, moksleiviams, turintiems oficialų SUP sprendimą, suskirstymas pagal lytį atliekamas atsižvelgiant į:

- identifikavimo koeficientus;
- moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, paskyrimo pasiskirstymą, paremtą į mokyklą užsiregistravusių vaikų skaičiumi;
- moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, paskyrimo pasiskirstymą, paremtą moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, skaičiumi.

Moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, identifikavimo koeficientų suskirstymas pagal lytį analizuojamas remiantis rodikliu 3a.1. Šis rodiklis atkreipia dėmesį į berniukų / mergaičių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinę dalį, paremtą į mokyklą užregistruotų moksleivių skaičiumi.

2014 metų duomenys yra prieinami iš 23 šalių. Berniukų SUP identifikavimo koeficientas siekia nuo 0,68 % iki 10,99 %, jo bendrasis vidurkis yra 2,86 %. Mergaičių SUP identifikavimo koeficientas siekia nuo 0,43 % iki 6,48 %, jo bendrasis vidurkis yra 1,37 %.

2016 metų duomenys yra prieinami iš 26 šalių. Berniukų SUP identifikavimo koeficientas siekia nuo 0,64 % iki 12,69 %, jo bendrasis vidurkis yra 2,99 %. Mergaičių SUP identifikavimo koeficientas siekia nuo 0,42 % iki 7,82 %, jo bendrasis vidurkis yra 1,45 %.

Be suskirstymo pagal lytį, 2016 metais tirtas lyčių pasiskirstymas. Tai paremta bendru berniukų / mergaičių, turinčių oficialų SUP sprendimą, skaičiumi, lyginant su bendru visų mokinių, turinčių oficialų SUP sprendimą, skaičiumi.

2016 metų duomenys yra prieinami iš 26 šalių. Pasiskirstymas tarp berniukų siekia nuo 60,16 % iki 73,50 %, bendrasis vidurkis yra 67,35 %. Tarp mergaičių bendrasis vidurkis yra 32,65 %, o pasiskirstymas siekia nuo 26,50 % iki 39,84 %.

Berniukų ir mergaičių identifikavimo santykis valstybėse yra 2:1. Moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, skaičių sudaro 68 % berniukų ir 32 % mergaičių.

Skirtingas valstybių skaičius gali pateikti duomenis 10 rodiklių, susijusių su pasiskirstymu pagal lytis, kai moksleiviai, turintys oficialų SUP sprendimą, paskiriami į įvairias aplinkas (įtraukiojo ugdymo, specialiąsias klases, specialiąsias mokyklas, neformaliojo ugdymo, visiškai atskiras aplinkas).

Analizuojant visus šiuos rodiklius pastebima, kad lyčių pasiskirstymas yra maždaug toks pats visiems rodikliams: maždaug du trečdaliai skirtingose aplinkose besimokančių moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, yra berniukai. Mergaičių yra maždaug vienas trečdalis. Ši išvada yra akivaizdi rodiklių, kurie remiasi bendru moksleivių skaičiumi mokykloje ir moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, skaičiumi, atveju.

Paskyrimo santykis visose aplinkose (įtraukiojo ugdymo, specialiosiose klasėse, specialiosiose mokyklose ir visos atskirose aplinkose) taip pat yra 2:1. Tai reiškia, kad visos valstybėse maždaug dukart daugiau berniukų nei mergaičių paskiriami į skirtingas aplinkas.

Remiantis šia išvada, panašu, kad visų valstybių ugdymo sistemose berniukai, o ne mergaitės, dažniau identifikuojami kaip turintys SUP.

Identifikavimo santykis 2:1 atsispindi paskyrimo rodikliuose: dukart daugiau berniukų, nei mergaičių, turinčių oficialų SUP sprendimą, įtraukiami į įtraukijį ugdymą, specialiąsias klases arba specialiąsias mokyklas.

5. Kuo skiriasi moksleivių, turinčių ISCED 1 ir 2, identifikavimo koeficientai ir paskyrimo rodikliai?

ISCED problemos svarstomos dviejuose EASIE duomenų rinkimo elementuose:

- amžiaus imties duomenyse, pateikiamuose 2 lentelėje;
- ISCED 1 ir 2 lygių suskirstymuose, pateikiamuose 3 lentelėje.

Amžiaus imties duomenimis identifikuojamas konkretus 9 metų (atitinka tipinį ISCED 1 amžiaus intervalą daugelyje šalių) ir 15 metų amžiaus moksleivių (atitinka tipinį ISCED 2 amžiaus intervalą daugelyje šalių) skaičius. Šios dvi amžiaus grupės atitinka Europos Sąjungos lygmens duomenų apie pasitraukimo iš mokyklų rodiklius rinkimą.

Rodiklis 2.1 suteikia amžiaus imties duomenis apie 9 metų amžiaus moksleivius. Rodiklis 2.2 suteikia amžiaus imties duomenis apie 15 metų amžiaus moksleivius. Abu rodikliai yra susiję su registracijos koeficientais bendrojo ugdymo mokyklose, t. y. tam tikro amžiaus moksleivių, užsiregistravusių visose bendrojo lavinimo aplinkose, apskaičiuota procentine dalimi, lyginant su tam tikro amžiaus moksleivių, užsiregistravusių visose ugdymo aplinkose, skaičiumi.

Duomenys nukreipti į 9 ir 15 m. amžiaus moksleivius, kurie dalyvauja arba nedalyvauja bendrajame ugdyme. Jie suteikia bendrą ISCED lygių vaizdą, kadangi beveik visose valstybėse patenka į tipines ISCED amžiaus ribas.

2014 metų duomenys apie 9 m. amžiaus moksleivius yra prieinami iš 25 šalių. 9-mečių registracijos koeficientas bendrojo ugdymo mokyklose siekia nuo 93,27 % iki 100,00 %, o bendras vidurkis siekia 98,10 %.

2016 metų duomenys apie 9 m. amžiaus moksleivius yra prieinami iš 27 šalių. 9-mečių registracijos koeficientas bendrojo ugdymo mokyklose siekia nuo 93,79 % iki 99,98 %, o bendras vidurkis siekia 98,54 %.

2014 metų duomenys apie 15 m. amžiaus moksleivius yra prieinami iš 23 šalių. 15-mečių registracijos koeficientas bendrojo ugdymo mokyklose siekia nuo 88,29 % iki 99,81 %, o bendras vidurkis siekia 98,18 %.

2016 metų duomenys apie 15 m. amžiaus moksleivius yra prieinami iš 26 šalių. 15-mečių registracijos koeficientas ugdymo mokyklose siekia nuo 88,23 % iki 99,99 %, o bendras vidurkis siekia 97,07 %.

Visose valstybėse didžioji dalis 9-mečių moksleivių mokosi bendrojo ugdymo mokyklose, tačiau ne visi. Visose valstybėse didžioji dalis 15-mečių mokosi bendrojo ugdymo mokyklose, tačiau ne visi. Jokioje valstybėje visi 15-mečiai moksleiviai nesimoko vien bendrojo ugdymo mokyklose.

Analizuojant amžiaus imties duomenis ir lyginant juos su ISCED lygiais, 1 ir 2 ISCED lygių registracijos koeficientai bendrojo ugdymo mokyklose yra beveik tokie patys.

Rodikliuose 2.3 ir 2.4 nagrinėjamas amžiaus imties registracijos koeficientas įtraukiojo ugdymo aplinkose 9 ir 15 m. amžiaus moksleiviams (atitinkamai), t. y. konkretaus amžiaus moksleivių, kurie, nustatyta, bent 80 % savo laiko praleidžia bendrojo ugdymo mokyklos klasėje su bendraamžiais, procentinę dalį, apskaičiuotą lyginant su konkretaus amžiaus moksleivių, besimokančių visose ugdymo aplinkose, skaičiumi.

2014 metų duomenys apie 9 m. amžiaus moksleivius yra prieinami iš 21 šalies. Įtraukiojo ugdymo registracijos koeficientai siekia nuo 93,27 % iki 100,00 %; bendrasis šalių vidurkis siekia 98,18 %.

2016 metų duomenys apie 9 m. amžiaus moksleivius yra prieinami iš 22 šalių. Įtraukiojo ugdymo registracijos koeficientai siekia nuo 93,79 % iki 99,98 %; bendrasis šalių vidurkis siekia 98,67 %.

2014 metų duomenys apie 15 m. amžiaus moksleivius yra prieinami iš 20 šalių. Įtraukiojo ugdymo registracijos koeficientai siekia nuo 92,00 % iki 99,79 %; bendrasis 20 šalių vidurkis siekia 97,88 %.

2016 metų duomenys apie 15 m. amžiaus moksleivius yra prieinami iš 21 šalies. Įtraukiojo ugdymo registracijos koeficientai siekia nuo 78,78 % iki 99,99 %; bendrasis 21 šalių vidurkis siekia 98,45 %.

Daugumoje šalių bent kai kurie 9-mečiai moksleiviai mokosi tam tikros formos neįtraukiojoje aplinkoje. Daugumoje valstybių naudojama tam tikras atskiras specialistų aprūpinimas (atskiros mokyklos ir vienetai) ir atskiros klasės bendrojo ugdymo mokyklose ISCED 1 lygio programoms.

Nė vienoje iš dalyvaujančių valstybių 15-mečių registracija įtraukiojoje aplinkoje nesiekia 100 %. Visose valstybėse naudojamas tam tikras atskiras specialistų aprūpinimas (atskiros mokyklos ir vienetai) ir atskiros klasės bendrojo ugdymo mokyklose ISCED 2 lygio programoms.

Analizuojant amžiaus imties duomenis ir lyginant juos su ISCED lygiais, 1 ir 2 ISCED lygių registracijos koeficientas įtraukiojo ugdymo aplinkose yra beveik tokie patys.

Surinkus duomenis, moksleiviams, turintiems oficialų SUP sprendimą, suskirstymas pagal ISCED 1 ir 2 lygius atliekamas atsižvelgiant į:

- identifikavimo koeficientus;
- moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, paskyrimo pasiskirstymą, paremtą į mokyklą užsiregistravusių vaikų skaičiumi;
- moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, paskyrimo pasiskirstymą, paremtą moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, skaičiumi.

2014 metų duomenys apie identifikavimo koeficientus yra prieinami iš 29 valstybių:

ISCED 1 SUP identifikavimo koeficientas siekia nuo 0,62 % iki 10,89 %; o bendras 29 valstybių vidurkis siekia 2,62 %.

ISCED 2 SUP identifikavimo koeficientas siekia nuo 0,50 % iki 6,82 %; o bendras 29 valstybių vidurkis siekia 2,23 %.

2016 metų duomenys apie identifikavimo koeficientus yra prieinami iš 30 valstybių:

ISCED 1 SUP identifikavimo koeficientas siekia nuo 0,62 % iki 12,57 %; o bendras 30 valstybių vidurkis siekia 2,37 %.

ISCED 2 SUP identifikavimo koeficientas siekia nuo 0,45 % iki 7,94 %; o bendras 30 valstybių vidurkis siekia 2,07 %.

Be suskirstymo pagal ISCED, iširtas ISCED pasiskirstymas ISCED lygmenyse. Tai paremta bendru ISCED 1 / ISCED 2 moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, skaičiumi, palyginti su bendru moksleivių, priklausančių kiekvienam ISCED lygmeniui, skaičiumi mokykloje.

2016 metų duomenys yra prieinami iš 30 šalių. Bendras ISCED 1 vidurkis yra 4,12 %, kurio intervalas yra nuo 0,90 % iki 19,45 %. Bendras ISCED 2 vidurkis yra 4,86 %, kurio intervalas yra nuo 1,42 % iki 22,48 %.

Moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą ISCED 1, dalis, palyginti su ISCED 2, valstybėse ryškiai skiriasi. Daugumoje valstybių ISCED 2 dalis yra didesnė, nei ISCED 1.

Vienas galimas paaiškinimas yra tai, kad daugelis moksleivių šiose valstybėse išlaiko savo kaip asmens, kuriam mokykloje reikalinga pagalba, „etiketę“. Be to, yra kitų moksleivių, kurie vėliau identifikuojami kaip tie, kuriems reikalingas oficialus SUP sprendimas ISCED 2.

Reikia atkreipti dėmesį, kad taip nėra visose valstybėse: keletas valstybių turi daugiau moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą ISCED 1.

Skirtingas valstybių skaičius gali pateikti duomenis apie 10 rodiklių, susijusių su pasiskirstymu pagal ISCED, kai moksleiviai, turintys oficialų SUP sprendimą, paskiriami į įvairias aplinkas (įtraukiojo ugdymo, specialiąsias klases, specialiąsias mokyklas, neformaliojo ugdymo, visiškai atskiras aplinkas).

Analizuojant visus galimus rodiklius, nepriklausomai nuo šalių skirtumų ir skirtingų modelių, moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą ISCED 1 ir 2 lygiuose, dalis visose aplinkose žymiai nesikeičia. Bendras vidutinis registracijos koeficientas įtraukiojoje aplinkoje ir specialiosiose klasėse yra šiek tiek didesnis ISCED 1, nei ISCED 2. Tik specialiosiose mokyklose šis nedidelis svyravimas yra atvirkščias: proporcingai daugiau moksleivių specialiosiose mokyklose yra ISCED 2, nei ISCED 1.

Tačiau, analizuojant bendrus moksleivių visose atskirose specialiosiose aplinkose duomenis ir atsižvelgiant į tai, kad valstybėse egzistuoja skirtumų, galima pastebėti, kad visiškai atskirose aplinkose daugiau moksleivių mokosi ISCED 1 lygyje, palyginti su ISCED 2 lygiu.

BENDROJI INFORMACIJA APIE EASIE VEIKLĄ

Daugiau kaip 20 metų Europos specialiojo ir inkluzinio ugdymo plėtros agentūra (Agentūra) veikė kaip valstybių narių bendradarbiavimo organizacija, skirta įtraukiojo ugdymo politikos problemoms spręsti (šiuo metu apima 35 jurisdikcijas 31 valstybėse narėse).

Europos agentūros duomenų apie įtraukijį ugdymą (EASIE) duomenų rinkimo veikla remiasi įvairiomis Agentūros veiklomis. Agentūra pirmuosius lyginamuosius kiekybinius duomenis apie moksleivius, turinčius specialiųjų ugdymosi poreikių (SUP), 17 Agentūros valstybių narių surinko 1999 m. Ši veikla buvo atliekama vertinant pagal Europos Komisijos „Socrates“ programą. 1999 m. surinkta informacija buvo peržiūrėta ir nuspręsta ją laikyti naudinga nuorodine medžiaga Agentūros valstybių atstovams. Priimtas sprendimas reguliariai rinkti kiekybinius duomenis apie moksleivių, turinčių SUP, skaičių ir tai, kur jie mokosi. Tokius duomenis Agentūros valstybių narių atstovai renka ir Agentūra juos publikuoja kas dvejus metus nuo 2002 m. Norėdami gauti daugiau informacijos, žr. [„EASIE metodologijos ataskaita“](#) (Europos agentūra, 2016), kurioje pateikiami 2014 ir 2016 m. surinkti duomenys², bei įvairias [„Specialiojo ugdymo poreikių valstybės duomenys“ publikacijas](#) (Europos agentūra, 2009 m.; 2010 m.; 2012 m.).

EASIE duomenų rinkimas yra ilgalaikė, inkrementinė Agentūros veikla. Jos tikslas yra skleisti informaciją apie moksleivių teises ir švietimo sistemos kokybę bei veiksmingumo problemas, kaip nurodyta [Vaiko teisių konvencijoje](#) (Jungtinių Tautų Organizacija (JTO), 1989) ir [Neįgalųjų teisių konvencijoje](#) (Jungtinių Tautų Organizacija (JTO), 2006) bei Europos Sąjungos [strateginiuose švietimo ir mokymo sistemų tiksluose](#) (ET 2020) (Europos Sąjungos leidinių biuras, 2016).

Duomenų aprėptis

EASIE veikla atspindi Agentūros duomenų rinkimo išryškinimo pokytį. Jos vienintelis tikslas nebėra SUP turintys moksleiviai ir atskirų aplinkų jiems kūrimas, priešingai – judama link to, kad visiems moksleiviams ugdymas būtų privalomas ir jie mokytųsi visose aplinkose, tiek įtraukiojoje, tiek ir atskiroje. Be to, EASIE duomenys suteikia platų rodiklių, susijusių su prieiga prie įtraukiojo ugdymo, pasirinkimą, įskaitant suskirstymą pagal lytį ir ISCED programas – šiuo metu ISCED 1 ir 2 lygmenis.

EASIE duomenų rinkimas apima:

- privalomojo mokyklinio amžiaus asmenis ISCED 1 ir 2 lygiuose (į duotojo amžiaus intervalą patenkančių moksleivių, užsiregistravusių mokyklose, skaičių);
- visus privalomojo ugdymo sektorius (valstybės, nepriklausomą ir privatų);
- visas galimas ugdymo institucijas (bendrojo ugdymo mokyklas, specialiąsias klases ir vienetus bei specialiąsias mokyklas);

² Paruošta atnaujinta EASIE metodologijos ataskaitos versija, skirta naudoti kartu su 2018 m. duomenų rinkimo pratimu (Europos agentūra, 2018b).

- neformalųjį ugdymą (pvz., aprūpinimą, kurį palaiko ne švietimo sektoriai, pvz., sveikatos priežiūros arba socialinės apsaugos);
- moksleivius, kurie nedalyvauja jokio ugdymo programose.

Šioje ataskaitoje analizuojami duomenys, gauti iš visų valstybių, rinkusių duomenis.

2014 metų duomenų rinkinys apima 30 valstybių pateiktus duomenis: Airija, Belgija (flamandų ir prancūzakalbių bendruomenės), Čekija, Danija, Estija, Islandija, Ispanija, Jungtinė Karalystė (Anglija, Šiaurės Airija, Škotija ir Velsas), Kipras, Kroatija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Liuksemburgas, Malta, Norvegija, Nyderlandai, Portugalija, Prancūzija, Slovakija, Slovėnija, Suomija, Švedija, Šveicarija, Vengrija ir Vokietija.

2016 metų duomenų rinkinys taip pat apima 30 valstybių, tačiau kitų, pateiktus duomenis: Airija, Belgija (flamandų bendruomenė), Čekija, Danija, Estija, Islandija, Ispanija, Italija, Jungtinė Karalystė (Anglija, Šiaurės Airija, Škotija ir Velsas), Kipras, Kroatija, Latvija, Lenkija, Lietuva, Liuksemburgas, Malta, Norvegija, Nyderlandai, Portugalija, Prancūzija, Slovakija, Slovėnija, Suomija, Švedija, Šveicarija, Vengrija ir Vokietija.

Abu duomenų rinkiniai buvo analizuojami pagal 17 rodiklių, kurie nustatyti ir dėl kurių sutarta su valstybių duomenų ekspertais (pateikta [Priede](#)). Rodikliai yra paremti trimis valstybių duomenų sritimis:

- populiacijos ir registracijos duomenimis;
- duomenimis apie moksleivius, turinčius oficialų SUP sprendimą;
- amžiaus imties duomenimis (9 ir 15 m. amžiaus moksleiviai), atitinkančiais ISCED 1 ir 2 lygius.

EASIE duomenys apima visus moksleivius, visų moksleivių amžiaus imtis ir vieną antrinį moksleivių, kuriems suteikiama parama, kad šie galėtų patenkinti savo ugdymo poreikius, rinkinį, t. y. tuos, kurie turi oficialų SUP sprendimą.

Šiuo metu Agentūra iš valstybių nerenka duomenų apie moksleivius, **neturinčius** oficialaus SUP sprendimo, tačiau gaunančius tam tikrą papildomą mokomąją paramą. Su Agentūros valstybių narių atstovais nuspręsta, kad artimoje ateityje nebus renkami duomenys apie šiuos moksleivius.

Svarbūs EASIE duomenų rinkimo veiklos aspektai

Visos dalyvaujančios valstybės pasižymi labai skirtingomis politikos ir praktinėmis įtraukiojo ugdymo situacijomis. Tam, kad būtų galima santykinai palyginti valstybių pateiktus duomenis, apimančius pirmiau paminėtas sritis, taikomi du svarbūs naudojami duomenų rinkimo apibrėžimai, kurie nustatyti ir dėl kurių sutarta su valstybių duomenų rinkimo ekspertais:

Naudojamas oficialaus SUP sprendimo apibrėžimas

Oficialus sprendimas lemia, kad bus pripažinta, jog moksleiviui galima teikti papildomą mokomąją paramą, kad šis pasiektų savo mokymosi tikslus.

Oficialus sprendimas atitinka toliau nurodytus kriterijus.

- Egzistuoja švietimo įvertinimo procedūra, kuri apima kelių disciplinų komandą.
- Kelių disciplinų komandą sudaro mokyklos, kurioje mokosi vaikas, darbuotojai ir išorės atstovai.
- Yra teisinis dokumentas, aprašantis paramą, kurią gali gauti moksleivis, ir kuri naudojama kaip planavimo pagrindas.
- Oficialiam sprendimui taikomas formalus, reguliarus peržiūros procesas.

Visi surinkti duomenys, susiję su moksleiviais, turinčiais oficialų SUP sprendimą, atitinka šį naudojamą oficialaus SUP sprendimo apibrėžimą.

Naudojamas įtraukiosios aplinkos apibrėžimas

Įtraukioji aplinka nurodo tokį ugdymą, kur moksleivis, turintis oficialų SUP sprendimą, mokosi bendrojo ugdymo mokyklose klasėje kartu su bendraamžiais didžiąją mokslo savaitės (80 % arba daugiau) dalį.

Ankstesnė Agentūros vykdyta duomenų rinkimo veikla ir projektai šį 80 % laiko paskyrimo gaires naudojo skirtingomis formomis. 80 % aiškiai nurodo, kad moksleivis didžiąją mokslo savaitės dalį mokosi bendrojo ugdymo aplinkoje. Tačiau tuo pat metu pripažįstama, kad tam tikrą laiką galima skirti darbui atskirai nedidelėje grupėje arba tik su mokytoju (t. y. 20 % arba vieną dieną per savaitę).

Ne visos valstybės gali pateikti tikslius duomenis, susijusius su 80 % laiko paskyrimo gairėmis. Todėl nustatyti įgalotiniai, dėl jų sutarta ir jie taikomi, esant poreikiui. Norėdami gauti daugiau informacijos, žr. konkrečią [bendrąją informaciją apie valstybę](#) (Europos agentūra, datos nėra-c).

EASIE duomenų analizės dėmesio centras

Ilgalaikis EASIE veiklos tikslas yra suteikti:

- sutartą rodiklių rinkinį, kuris gali suteikti informacijos politikos vykdytojams apie Europos Sąjungos švietimo ir mokymo sistemos tikslus bei *Neįgaliųjų teisių konvenciją* (Jungtinių Tautų Organizacija (JTO), 2006);
- duomenų ir pagalbinės kokybinės informacijos, padedančios suprasti moksleivių teisių problemas.

Analizės tikslas yra pabrėžti pagrindines išvadas, kurios suteikia informacijos, atitinkančios tarptautinius gairių dokumentus, pvz., [Agentūros poziciją dėl įtraukiojo ugdymo sistemų](#) (Europos agentūra, 2015). Čia pateiktos informacijos tikslas yra paremti visų Agentūros valstybių narių svarbiausią įtraukiojo ugdymo sistemų viziją, kuri yra „užtikrinti, kad visų amžiaus grupių besimokantiejiems, jų draugams bei bendraamžiams jų bendruomenėje būtų suteiktos prasmingos, labai kokybiškos švietimo galimybės“ (ibid., 1 psl.).

Tai, kad EASIE dėmesio centre yra visi mokykloje besimokantys moksleiviai, patvirtina poziciją nurodančiame dokumente esantis pareiškimas:

„Politika, reglamentuojanti įtraukiojo ugdymo sistemas, turi turėti aiškią įtraukiojo ugdymo, kaip būdo pagerinti besimokančiųjų švietimo galimybes, viziją ir koncepciją“ (ibid.).

Neįmanoma, kad EASIE renkami duomenys suteiks informacijos apie visas kokybines įtraukiojo ugdymo sistemų problemas, nurodytas poziciją pateikiančiame dokumente. Tačiau jie gali suteikti informacijos, susijusios su „lanksčiu ir tęstiniu priemonių ir išteklių tęstiniu prieinamumu“ (ibid., 2 psl.), ypač su skirtingomis šalių ugdomojo paskirstymo formomis.

Aspektai, į kuriuos reikia atkreipti dėmesį

Valstybių pateikti duomenys yra tokie išsamūs, kaip šiuo metu įmanoma. Patvirtinta, kad visi duomenys atitinka sutartus Agentūros naudojamus oficialaus sprendimo dėl SUP ir 80 % laiko paskyrimo gairių arba susijusių įgaliotinių apibrėžimus. Valstybės nemato poreikio keisti šiuos apibrėžimus ar to, kaip pagal juos renkami duomenys. Visi duomenys yra pateikiami valstybių duomenų ekspertų, tuomet juos patikrina ir patvirtina Agentūros valstybių narių atstovai. Visi duomenų skaičiavimai, kaip pateikta tarpvalstybinėse ataskaitose, yra patikrinami ir patvirtinami duomenų ekspertų bei Agentūros valstybių narių atstovų.

Tačiau egzistuoja tam tikros su duomenų rinkiniais susijusios problemos, į kurias reikia atkreipti dėmesį. Toliau pateikti aspektai pabrėžiama keletą metodologinių ir (arba) procedūrinių problemų, kylančių dėl duomenų rinkimo veiklos, į kurias reikia atkreipti dėmesį skaitant šią ataskaitą.

Skiriasi valstybių, pateikiančių su konkrečiais rodikliais siejamus duomenis, skaičius tiek pavieniame duomenų rinkinyje, tiek ir tarp jų. Tai reiškia, kad skiriasi valstybių, įtrauktų apskaičiuojant kiekvieną rodiklį, skaičius. Todėl neįmanoma atlikti patikimų rodiklių tarpusavio palyginimų. Šioje ataskaitoje išvados pateikiamos daugiausia remiantis atskirais rodikliais.

Bendroje visų valstybių informacijoje yra trūkstamų duomenų, įskaitant SUP paskyrimą ir duomenų skirstymą pagal lytį. Kai kuriose valstybėse, kalbant apie tam tikrus klausimus, pateikiama nulis (0) duomenų, kai tinkamesnis sprendimas būtų nurodyti, kad duomenų trūksta (M). Apskaičiuojant duomenis tarpvalstybinėse ataskaitose, daugelis nulių buvo pakeisti į „M“, sutarus su atitinkamomis valstybėmis.

Skirtingos valstybės turi skirtingą poveikį bendriesiems rodiklių vidurkiams. Daugiau gyventojų turinčios valstybės daro didesnę įtaką bendrajam vidurkiui, nei turinčios mažiau gyventojų. Dėl šios priežasties reikia atsargiai daryti išvadas, susijusias su bendraisiais vidurkiais.

NAUDOTA LITERATŪRA

Europos Sąjungos leidinių biuras, 2016 m. *ES bendradarbiavimas švietimo ir mokymo srityje (ET 2020)*. Liuksemburgas: Leidinių biuras. eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=LEGISSUM%3Aef0016 (paskutinį kartą prisijungta 2018 m. spalio mėn.)

Europos specialiojo ir inkliuzinio ugdymo plėtros agentūra, 2015 m. *Agentūros pozicija dėl įtraukiojo ugdymo sistemų*. www.european-agency.org/resources/publications/agency-position-inclusive-education-systems-flyer (paskutinį kartą prisijungta 2018 m. spalio mėn.)

Europos specialiojo ir inkliuzinio ugdymo plėtros agentūra, 2016 m. *European Agency Statistics on Inclusive Education (EASIE): Methodology Report [Europos agentūros duomenys apie įtraukijį ugdymą (EASIE): Metodologijos ataskaita]*. (A. Watkins, S. Ebersold ir A. Lénárt, red.). Odensė, Danija. www.european-agency.org/data/methodology-report (paskutinį kartą prisijungta 2018 m. spalio mėn.)

Europos specialiojo ir inkliuzinio ugdymo plėtros agentūra, 2017 m. *European Agency Statistics on Inclusive Education: 2014 Dataset Cross-Country Report [Europos agentūros duomenys apie įtraukijį ugdymą: 2014 m. Duomenų rinkinio tarpvalstybinė ataskaita]*. (J. Ramberg, A. Lénárt ir A. Watkins, red.). Odensė, Danija. www.european-agency.org/resources/publications/european-agency-statistics-inclusive-education-2014-dataset-cross-country (paskutinį kartą prisijungta 2018 m. spalio mėn.)

Europos specialiojo ir inkliuzinio ugdymo plėtros agentūra, 2018a. *European Agency Statistics on Inclusive Education: 2016 Dataset Cross-Country Report [Europos agentūros duomenys apie įtraukijį ugdymą: 2016 m. Duomenų rinkinio tarpvalstybinė ataskaita]*. (J. Ramberg, A. Lénárt ir A. Watkins, red.). Odensė, Danija. www.european-agency.org/resources/publications/european-agency-statistics-inclusive-education-2016-dataset-cross-country (paskutinį kartą prisijungta 2018 m. spalio mėn.)

Europos specialiojo ir inkliuzinio ugdymo plėtros agentūra, 2018b. *European Agency Statistics on Inclusive Education: Methodology Report – Updated 2018 [Europos agentūros duomenys apie įtraukijį ugdymą: Metodologijos ataskaita – atnaujinta 2018 m.]*. (A. Lénárt, J. Ramberg ir A. Watkins, red.). Odensė, Danija

Europos specialiojo ir inkliuzinio ugdymo plėtros agentūra, datos nėra-a. *Data web area [Duomenų žiniatinklio sritis]*. www.european-agency.org/data (paskutinį kartą prisijungta 2018 m. spalio mėn.)

Europos specialiojo ir inkliuzinio ugdymo plėtros agentūra, datos nėra-b. *List of data experts [Duomenų ekspertų sąrašas]*. www.european-agency.org/data/list-data-experts (paskutinį kartą prisijungta 2018 m. spalio mėn.)

Europos specialiojo ir inkliuzinio ugdymo plėtros agentūra, datos nėra-c. *Data tables and background information [Duomenų lentelės ir bendroji informacija]*. www.european-agency.org/data/data-tables-background-information (paskutinį kartą prisijungta 2018 m. spalio mėn.)

Europos specialiojo ugdymo plėtros agentūra, 2009 m. *Special Needs Education Country Data 2008 [2008 m. specialiojo ugdymo poreikių valstybės duomenys]*. (A. Watkins, red.). Odensė, Danija. www.european-agency.org/resources/publications/special-needs-education-country-data-2008 (paskutinį kartą prisijungta 2018 m. spalio mėn.)

Europos specialiojo ugdymo plėtros agentūra, 2010 m. *Special Needs Education Country Data 2010 [2010 m. specialiojo ugdymo poreikių valstybės duomenys]*. (A. Watkins, red.). Odensė, Danija. www.european-agency.org/resources/publications/special-needs-education-country-data-2010 (paskutinį kartą prisijungta 2018 m. spalio mėn.)

Europos specialiojo ugdymo plėtros agentūra, 2012 m. *Special Needs Education Country Data 2012 [2012 m. specialiojo ugdymo poreikių valstybės duomenys]*. (A. Lénárt ir A. Watkins, red.). Odensė, Danija. www.european-agency.org/resources/publications/special-needs-education-country-data-2012 (paskutinį kartą prisijungta 2018 m. spalio mėn.)

Jungtinių Tautų Organizacija, 1989 m. *Jungtinių Tautų Organizacijos vaiko teisių konvencija*. www.ohchr.org/EN/ProfessionalInterest/Pages/CRC.aspx (paskutinį kartą prisijungta 2018 m. spalio mėn.)

Jungtinių Tautų Organizacija, 2006 m. *Jungtinių Tautų Organizacijos neįgaliųjų teisių konvencija*. www.un.org/development/desa/disabilities/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities.html (paskutinį kartą prisijungta 2018 m. spalio mėn.)

UNESCO Statistikos institutas, 2012 m. *International Standard Classification of Education (ISCED) 2011 [Tarptautinė standartinė švietimo klasifikacija (ISCED) 2011]*. Monrealis: UNESCO Statistikos institutas. uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf (paskutinį kartą prisijungta 2018 spalio mėn.)

PRIEDAS: EASIE RODIKLIAI 2014 IR 2016 M.

1. Registracijos koeficientas bendrojo ugdymo mokyklose, paremtas mokykloje užregistruotų vaikų skaičiumi.

Rodiklis 1.1: registracijos koeficientas bendrojo ugdymo mokyklose (%)

Rodiklis 1.2: registracijos koeficientas įtraukiojo ugdymo aplinkoje (%)

2. Amžiaus imtys

Rodiklis 2.1: 9 m. amžiaus imties vaikų registracijos koeficientas bendrojo ugdymo mokyklose (%)

Rodiklis 2.2: 15 m. amžiaus imties vaikų registracijos koeficientas bendrojo ugdymo mokyklose (%)

Rodiklis 2.3: 9 m. amžiaus imties vaikų registracijos koeficientas įtraukiojo ugdymo aplinkoje (%)

Rodiklis 2.4: 15 m. amžiaus imties vaikų registracijos koeficientas įtraukiojo ugdymo aplinkoje (%)

3. Moksleiviai, turintys oficialų SUP sprendimą

3a. Identifikavimo koeficientai

Rodiklis 3a.1: moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinė dalis, paremta į mokyklą užregistruotų moksleivių skaičiumi (%)

3b. Moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, paskyrimo pasiskirstymas, paremtas į mokyklą užsiregistravusių vaikų skaičiumi

Rodiklis 3b.1: moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinė dalis įtraukiojoje aplinkoje, paremta į mokyklą užregistruotų moksleivių skaičiumi (%)

Rodiklis 3b.2: moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinė dalis specialiosiose klasėse, paremta į mokyklą užregistruotų moksleivių skaičiumi (%)

Rodiklis 3b.3: moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinė dalis specialiosiose mokyklose, paremta į mokyklą užregistruotų moksleivių skaičiumi (%)

Rodiklis 3b.4: moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinė dalis neformaliojo ugdymo aplinkoje, paremta į mokyklą užregistruotų moksleivių skaičiumi (%)

Rodiklis 3b.5: moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinė dalis visiškai atskiroje ugdymo aplinkoje, paremta į mokyklą užregistruotų moksleivių skaičiumi (%)

3c. Paskyrimo pasiskirstymas, paremtas moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, skaičiumi

Rodiklis 3c.1: moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinė dalis įtraukiojo ugdymo aplinkoje (%)

Rodiklis 3c.2: moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinė dalis bendrojo ugdymo mokyklų specialiosiose klasėse (%)

Rodiklis 3c.3: moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinė dalis specialiosiose mokyklose (%)

Rodiklis 3c.4: moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinė dalis neformaliojo ugdymo aplinkoje (%)

Rodiklis 3c.5: moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, procentinė dalis visiškai atskiroje ugdymo aplinkoje, paremta moksleivių, turinčių oficialų SUP sprendimą, skaičiumi (%)

Sekretoriatas:

Østre Stationsvej 33
DK-5000
Odense C
Denmark
Tel. +45 64 41 00 20
secretariat@european-agency.org

Biuras Briuselyje:

Rue Montoyer 21
BE-1000
Brussels
Belgium
Tel. +32 2 213 62 80
brussels.office@european-agency.org

www.european-agency.org/data

